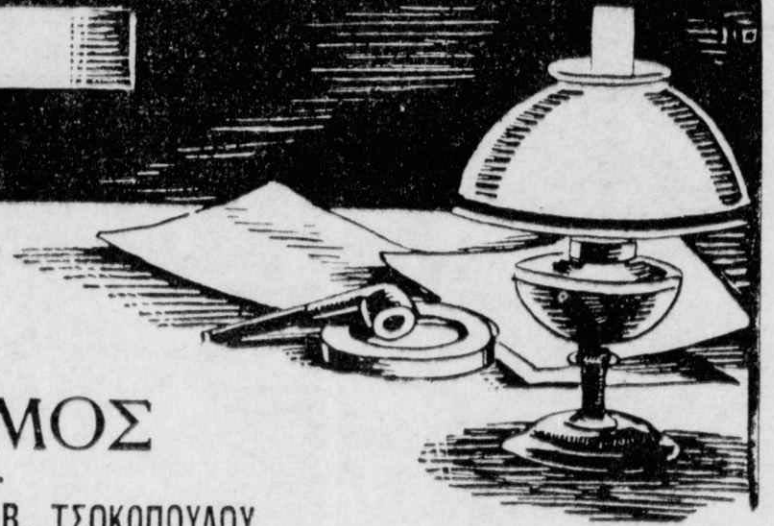

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Ο ΠΕΙΡΑΣΜΟΣ

ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β. ΤΣΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

“Έτσι είνε ο Μάρτης, εἶπεν ὁ πάτερ Ἰωσήφ, ὁ ἡγούμενος. Παλουκοκάφτης τὴν νύχτα ψοφᾷ τὸ πουλί ἀπὸ τὸ κρῦο καὶ τὴν ἡμέρα μυρίζει ἀπὸ τὴ ζέστη. Εἶνε ἡ ἀλήθεια ὅτι ἐφέτος ἦτανε βαρύτερος ἀπὸ ἄλλοτε. Ἀλλὰ τί θὰ κάμη; Θὰ περάση. Ἡ ἀνοιξὶς ἦρθε. Δὲν ἔχομε φόβο πειᾶ.

Καὶ μὲ τὸ πόδι του, χωρὶς νὰ κινηθῆ σχεδὸν ἀπὸ τὸ πλατὺ παλαιὸν, ἀσκητικὸν κάθισμα πού ἦτο καθισμένος, ἔσπρωξε δύο μεγάλα κούτσουρα πρὸς τὸ τζάκι.

— Ἀς εἶνε, εἶπεν ὁ Ἰωακείμ, ἐχρειαζότανε μία βροχὴ τὸ χιόνι ἔκαψε τὰ λεμονόδενδρα. Πορτοκάλια δὲν θὰ ἴδουμε. Μιαύρη βροῦθα δὲν ἐφάνηκε ἀκόμα. Τὰ ἀνοιξιάτικα χορταρικά ὑποφέρουν πολὺ. Ἐχρειαζότανε μία βροχὴ γιὰ τὰ χορταρικά. Ἀλλὰ μήπως μᾶς ἐρωτᾷ ὁ Πανάγαθος τί θέλομε καὶ τί δὲ θέλομε;

Ὁ ἡγούμενος διήυθνε ἓνα βλέμμα ἐπιπλήξεως πρὸς τὸν γέροντα καλόγηρον καὶ εἶπε ἀργὰ-ἀργὰ, χτυπητὰ κάθε λέξιν:

— Ἀνεξερεύνητοι αἱ βουλαὶ τοῦ Ὑψίστου, Ἰωακείμ.

— Γενηθῆτω τὸ θέλημά του, ἐπιθύρουν ὁ καλόγηρος μὲ ὕφος ἀνθρώπου μὴ πεισθέντος ἐντελῶς. Ἀλλὰ ἡ γῆ ἔχει τὰς ἀνάγκας της, ἅγιε ἡγούμενε. «Ὑπὲρ εὐφορίας τῶν καρπῶν τῆς γῆς». Τὸ εἶπαμε καὶ σήμερα. Ἀλλὰ κανεὶς δὲν μᾶς ἀκούει. Ἄν δὲν κάμωμε ἐφέτος κουκκιά — πού δὲν θὰ κάμωμε — πῶς θὰ περάσωμε τὸ χειμῶνα μας;

— Εὐλογημένε, διέκοψεν ἀποτόμως ὁ ἡγούμενος, τὴν κοιλιὰ σου λογαριάζεις. Ὁ Κύριος ξέρει τί κάνει. Ἄν δὲν ἔχωμε κουκκιά ἐξ αἰτίας τοῦ χειμῶνος, θὰ ἔχωμε ἔληξ καὶ λάδι.

Ὁ γηραιὸς καλόγηρος ἐστενοχωρεῖτο. Ἦθελε κάτι νὰ εἰπῆ, ἀλλὰ ἐκρατήθη. Ὁ ἡγούμενος Ἰωσήφ δὲν ἐχωράτευε. Οἱ καλόγηροί του τὸν ἐφοβοῦντο. Ἐσηκώθη λοιπὸν ὁ Ἰωακείμ, γιὰ νὰ δώσῃ τόπο στὴν ὄργη, ἐπῆγε εἰς τὸ παράθυρο καὶ τὸ ἀνοίξε ὀλίγον.

— Ξαστεριά, εἶπε. Ὠραία μέρα θάχωμε αὔριο!

Ἐπειτα ἐφάνη ὡς νὰ ὀσφραίνεται δυνατὰ. Καὶ ἐγύρισε πάλιν πρὸς τὸν ἡγούμενον καὶ εἶπε:

— Φουσκοδενηριά!... Μυρίζει ἀνοιξὶς.

Σιωπηλὸς παρηκολούθησα τὴν σκηνὴν αὐτὴν μεταξὺ τῶν δύο καλῶν ἀπὸ τὸ κάθισμα πού μοῦ εἶχαν δώσει, εἰς τὸ πλάγι τοῦ μεγάλου τραπεζιοῦ κοντὰ εἰς τὸ τζάκι. Ὁ ἡγούμενος ἄφησε τὸ αὐστηρὸν ὕφος πού εἶχε λάθει καὶ ἐγύρισε πρὸς τὸ μέρος του.

— Δὲν κρῶνεις πειᾶ, πιστεύω, εἶπε. Αὐτὰ τὰ ξύλα ζεσταίνουνε καλά. Εἶνε ἀγριοεληξ.

— Τώρα εἶνε ὠραία, εἶπα. Συνήλθα. Ἐνόμιζα πῶς θὰ μοῦ φύγουν τὰ σαγόνια μου. Καὶ ἐπειτα ἀπὸ τὸσον ὠραία ἡμέρα!..

Πραγματικῶς εἰς τὸ κελλί εἶχε χυθῆ τὴν ὠραία θαλπωρὴ τοῦ τζακιοῦ. Μεγάλῃ καὶ δυνατῇ ἢ φωτιᾷ, ἀνέβαινε γοργῇ καὶ θορυβῶδῃ πρὸς τὴν καπνοδόχον, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν ἠκούετο βαρὺ καὶ μονότονον τὸ βογγητὸν τοῦ τραβήγματος. Τὸ κελλί, τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς ξενῶν, ἐχρωματίζετο τώρα ἀπὸ τὴν ζαυρᾶν ἀνταύγειαν τῆς φωτιᾶς. Τὰ ἄσπρα σεντόνια τοῦ ἀπλοῦ ξυλίνου κρεβάτιοῦ ἐρρόδιζαν ὡς συννεφάκια

δύσεως τὸ ράφι, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν τοποθετημένα μερικὰ βιβλία, ἐφαίνετο ὡς νὰ ἦτο ἀπὸ τριανταφυλλένιο πολύτιμο ξύλο τῆς Σουηδίας, καὶ μία παλαιὰ Παναγία, μαυρισμένη ἀπὸ τὰ χρόνια, ἔπαιρνε κάποιον ἐρυθρὸν φόντο παλαιᾶς εἰκόνας τῆς Ἰσπανικῆς σχολῆς.

Ὁ Ἰωακείμ ἐκλείσε τὸ παράθυρο καλά καὶ μᾶς ἐκατήνυκτησε.

— Τὴν εὐχὴ σου, ἅγιε ἡγούμενε.

— Καλὴ νύχτα, τέκνον μου. Ὑπνον ἐλαφρόν...

— Καὶ πάσης σατανικῆς φαντασίας ἀπηλλαγμένον, ἀπῆνθησα.

***

Ἐμείναμεν τώρα μόνοι. Δὲν θὰ ἦτον ἀκόμη ἐννέα ἢ δέκα. Ἀλλὰ ἡ νύχτα ἐρχεται γρήγορα εἰς τὴν ἐσοχὴν καὶ ἀκόμη γρηγορώτερα εἰς τὸ μοναστήρι. Τὸ παλαιὸν βυζαντινὸν κτίριον — κάστρο μαζὺ καὶ μοναστήρι — τὸ ὁποῖον ἐπτά ἢ ὀκτὼ αἰῶνες τώρα εἶχε καθῆσει ἀκλόνητον ἐκεῖ εἰς τὸ πλάγι τοῦ βουνοῦ, ἦτο βυθισμένον εἰς τὸ σκότος καὶ εἰς τὴν σιωπῇ. Ὅλοι ἐκοιμῶντο τὸν βαθὺν καὶ ἀδιατάρακτον καλογηρικὸν ὕπνον.

Ὁ ἡγούμενος, εἰς τὰ βλέφαρα τοῦ ὁποῖου ἄρχισε νὰ καταβαίνει σιγὰ-σιγὰ ὁ ὕπνος, μοῦ ἔλεγε τώρα διὰ τοὺς καλογήρους του. Δὲν ἦσαν πλέον οἱ καλόγηροί τῶν πρώτων ἀσκητικῶν χρόνων, γεμάτοι πίστιν καὶ εὐλάβειαν, ἐμπνευσμένοι καὶ ἀφωσιωμένοι. Τώρα τὸ μοναστήρι εἶνε καταφύγιον κάθε εἶδους ἀνθρώπων. Ὡς καὶ φυγόδικοι κάποτε χάνονται στὸ ράσο γιὰ νὰ γλυτώσουν.

— Ὅλους τοὺς ξέρω πολὺ καλά, καὶ ὄλους τοὺς ἐσπούδασα... Γαστέρες ἀργαί, ὀκηροί... Μόνον ἓνας... ὁ Ἀθηνάσιος. Αὐτὸν δὲν τὸν ἐκατάλαθα ἀκόμα. Παράξενος ἄνθρωπος. Δὲν παίρνεις μιὰ λέξι ἀπὸ τὸ στόμα του... Ἐχὼ τὸσον καιρὸ τώρα πού προσπαθῶ νὰ καταλάβω τί ἄνθρωπος εἶνε. Μὰ, τοῦ κάκου.

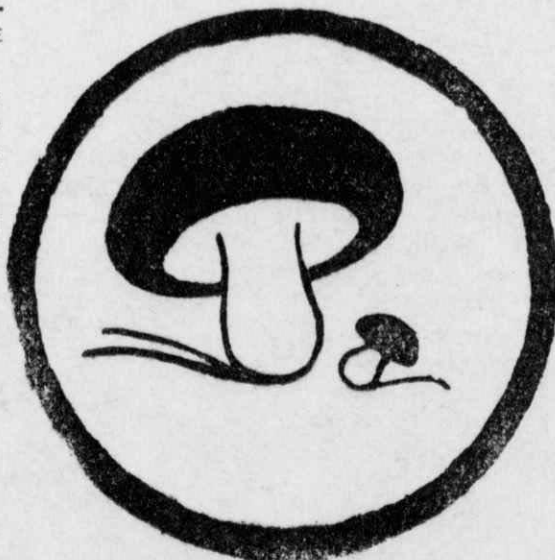
Ἐξαφνα δυνατὸ κτύπημα ἠκούσθη εἰς τὴν θύραν τοῦ μοναστηρίου. Βαρεῖα καὶ ἀπὸ χονδρὸ ἀτόφιο ξύλο ἢ θύρα, μὲ τὴν μεγάλη σιδερένια ἀμπάρα ἀπὸ πίσω, μᾶς ἔστελνε μέσα, εἰς τὴν σιωπῇ τῆς νύκτας, ὡς στεναγμούς τοὺς κτύπους.

— Ποιὸς νὰ εἶνε τέτοια ὦρα; εἶπεν ὁ ἡγούμενος ἀνασηκωνόμενος.

Πραγματικῶς ποιὸς νὰ ἦτον; Εἰς τὴν μνήμην μου ἐζωντάνεψαν ὄλοι οἱ παλαιοὶ θρύλοι τῶν κουρσάρων, πού ὤρμουσαν τὴν νύκτα ν' ἀρπάξουν τοὺς κρυμμένους θησαυροὺς τῶν μοναστηριῶν καὶ ἐφανταζόμουν ὅτι ἂν ἀνοίγα τὸ παράθυρον, θὰ ἔβλεπα κάτω στὸ ἀκρογιάλι τὴν μαύρην φούσταν πού θὰ εἶχε φέρεῖ τὰ θαλασσινὰ θηρία, λικνιζομένην εἰς τὴν νυκτερινὴν αὐραν.

Ἐν τούτοις βήματα βιαστικά ἠκούσθησαν εἰς τὴν σκάλαν. Ὁ καλόγηρος τῆς ὑπηρεσίας κατέβαινε. Ὀλίγα λέξεις ἀντηλλάγησαν πρὶν ν' ἀνοίξη ἡ θύρα. Ἐπειτα ἠκούσαμεν ὅτι ἐσύρθη ἡ μεγάλη ἀμπάρα. Πάλι λίγα λόγια. Ἐπειτα κλείσιμο τῆς θύρας, καὶ ἔξω εἰς τὸν δρόμον ὁ ποδοβολητὸς ἀλόγου πού ἀπεμακρύνετο.

Ταυτοχρόνως ἡ θύρα τοῦ ξενῶνος ἠνοιξε καὶ παρουσιάσθη ἓνας καλόγηρος

κρατῶν ἓνα γράμμα εἰς τὰ χέρια του.

— Τί εἶνε, Ἀθανάσιε; εἶπεν ὁ ἡγούμενος παρατηρῶν μέσα εἰς τὰ μάτια τὸν καλόγηρον.

— Ἀπὸ τὸν Δεσπότη, εἶπεν ὁ καλόγηρος, δίδων τὸ γράμμα εἰς τὸν ἡγούμενον.

Ὁ ἡγούμενος τὸ ἐπῆρε εἰς τὰ χέρια του, ἔσχισε τὸν φάκελλον ἀργὰ-ἀργὰ καὶ ἀρχισε νὰ διαβάσῃ ἀργότερα ἀκόμη ἀπὸ μέσα του τὸ ἐδιάβασε μίαν φοράν, ἔπειτα δευτέραν, καὶ κατόπιν τρίτην φοράν ἐδιάβασε μερικὰς λέξεις.

Εἰς τὸ μεταξύ ἐκύτταξα μὲ προσοχὴν τὸν καλόγηρον αὐτὸν, τὸν ὁποῖον παρεπονείτο ὅτι δὲν εἶχε καταλάβει ὁ πᾶτερ Ἰωσήφ. Ψηλὸς, λιγνός, λιπόσαρκος, μὲ τὰ γένηια ἀρχίζοντα ἀμέσως κάτω ἀπὸ τὰ μάτια, μὲ δύο μάτια φλογερά, τὰ ὁποῖα ἐφαίνοντο ὡς νὰ ἤθελαν νὰ καταβροχθίσουν ὀλόκληρον τὴν μελαχροινὴν καὶ χλωμὴν μορφήν του, μὲ κάτι τὸ ἀνήσυχον καὶ τὸ νευρικόν, κάτω ἀπὸ τὴν ψυχρὰν καὶ νεκραν καλογηρικὴν ἡρεμίαν, εἶχε πραγματικῶς κάποιον μυστήριον εἰς τὸ ὄλον του. Νεώτατος, εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεανικῆς ἡλικίας, θὰ ἦτον ὡραίος νέος, ἀν τοῦ ἔλειπε τὸ ψυχρὸν καὶ σκοτεινὸν καλογηρικὸν πλαίσιον. Εἰς τὸ μεταξύ ὁ πᾶτερ Ἰωσήφ ἐτελείωσε τὴν ἀνάγνωσιν.

— Μπελλάδες, εἶπε, στρεφόμενος πρὸς ἐμέ. Ὁ Δεσπότης μοῦ στέλνει κάποιον ἀνηψιὸν του μὲ τὴν γυναῖκα του. Εἶνε νεώτατος καὶ πηγαίνοντας στὴ χώρα θὰ περάσουν ἀπὸ δῶ. Πρέπει νὰ τοὺς περιποιηθῶμε. Εὐτυχῶς πού δὲν θὰ μείνουν πολὺ. Λίγες ὥρες μόνο...

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν Ἀθανάσιον:

— Ἀκουσε, Ἀθανάσιε, εἶπε. Αὐριο κατὰ τὸ γινῶμα θὰ εἶνε ἐδῶ. Νὰ τοὺς ἐτοιμάσωμε κάτι. Ἀπὸ τὰ βρισκόμενα. Τὸ βραδάκι θὰ φύγουνε γιὰ τὴ χώρα. Πήγαινε τώρα, τέκνον μου, στὴν εὐχὴ μου.

Σιωπηλὸς ὁ Ἀθανάσιος ἐξηφανίσθη. Ὁ ἡγούμενος ἔκαμε ὀλίγα βήματα ἀνήσυχα καὶ ἔπειτα ὑτάθηκε μπροστὰ μου.

— Μπελλάδες, εἶπε, μπελλάδες...

Ἄν αὐτὴ ἡ νύχτῃ εἶνε καμμιά ἀσχημὴ χωριάτιστα, κάτι πάει κι' ἔρχεται, μολονότι πάντα γυναῖκα εἶνε καὶ ἐπομένως πειρασμός γιὰ τὸ μοναστήρι. Ἄν ὅμως εἶνε καμμιά σουσουράδα...

Δὲν ἠθέλησε νὰ συμπληρώσῃ τὴν σκεψὶν του. Μ' ἔκαμ' ἄλλοσε καὶ ἔφυγε. Τὸ μοναστήρι ἐκοιμάτο πλέον βοιθύτατα. Ἐξω ἡ ξαστεριά προσηγγελλε ὡραίαν ἡμέραν. Ἀπὸ τὸ δάσος ἤρχετο δυνατὴ καὶ ἐραθιστικὴ ἢ μυρωδιὰ τῶν μυστικῶν χυμῶν πού ἀνεβαίνουν ἀόρατοι ἀπὸ τὴν ρίζαν καὶ κυκλοφοροῦν τὴν νεότητά καὶ τὸ σφῆγος εἰς τὰς φλέβας τῶν δένδρων.

Εἰς τὸ στενόμακρο τραπέζι τοῦ ξενῶνος, στρωμένο μὲ τροπεζομάνδηλον μὲ πλατεῖες μπλὲ γραμμές, ἐκάθησαμεν τὸ μεσημέρι μόνον ἔφθασαν οἱ ξένοι μας. Ὁ ἡγούμενος δὲν ἐφαίνετο εὐχαριστημένος. Ὅτι ἐφοβεῖτο εἶχε συμβῆ.

Ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Δεσπότη, νέος κομψὸς καὶ καλοκαμωμένος, ἐκάθησε ἀριστερὰ τοῦ ἡγουμένου. Δεξιὰ του ἐκάθησεν ἡ γυναῖκα του. Νεαρῶτατη, κομψή, ξανθὴ, μὲ τὴν ὡραίαν στρογγυλότητα τῶν γραμμῶν τῆς πρώτης νεότητος, γεμάτη, εὐσώμος, μὲ χεῖλη σαρκώδη καὶ μεγάλους μαύρους γύρους γύρω ἀπὸ τὰ μάτια, ντυμένη μὲ κομψότητα καὶ μὲ ἐπιτήδευσιν, ἐφαίνετο γυναῖκα προωρισμένη διὰ τὴν χαρὰν τῆς ζωῆς, τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ζωῆς. Ὁ γηραιὸς ἡγούμενος, ἔτρωγε καὶ δὲν ἔτρωγε. Τὸ βλέμμα του περιέτρεχε διαρκῶς τὰ πρόσωπα τῶν καλογηρῶν, ὡς νὰ ἤθελε νὰ παρεμβάλῃ τὴν ἀγνότητα τῶν ἰδικῶν του στοχασμῶν εἰς τὴν ποιηρίαν τῶν ἰδικῶν του. Ἐκεῖνοι, σκυμμένοι εἰς τὰ πιάτα των, ἀφηναν κάπου-κάπου νὰ τοὺς ξεφύγῃ ἓνα βλέμμα πλημμυρισμένον ἀπὸ συγκρατημένους πόθους. Ἡ νεαρὰ γυναῖκα ἔτρωγε μὲ ὄρεξιν, ἐφλυᾶρει διαρκῶς, ἐζητοῦσε πληροφορίας, ἔλεγε ἀνοησίας, καὶ ἡ φωνὴ τῆς, φωνὴ γυναικὸς χαϊδεμένης καὶ εὐτυχῆς, ἐγέμιζε χαρὰν καὶ τὴν αὐστηρὰν ἀτιμωσίαν τοῦ μοναστηριακοῦ ξενῶνος. Εἰς τὸ μεταξύ ἀπὸ τὰ ὀρθάνοικτα παράθυρα ὠρμούσε θριαμβευτικὸς ὁ ἀνοιξιὰτικὸς ἥλιος, καὶ ἀπὸ τὸ δάσος μᾶς ἔρχετο μεθυστικὴ ἢ μυρωδιὰ τῆς γῆς καὶ τοῦ δάσους, μυρωδιὰ περιέχουσα κάτι τι ἀπὸ τὸν μεγάλον ουσικὸν ἔρωτα πού κυριαρχεῖ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐπὶ τῆς πλάσεως.

Εἰς ὄλον τὸ διάστημα τοῦ γεύματος ὁ Ἀθανάσιος, ὁ δ-

ποῖος μᾶς ἐσερβίριζε ὡς νεώτερος, δὲν ἐσήκωσε τὰ μάτια του ἀπὸ τὰ πιάτα πού μᾶς ἔφερνε, δὲν ἠνάγκασε οὔτε μίαν φοράν τὸν ἡγούμενον νὰ τοῦ διευθύνῃ ἓνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ βλέμματα τῆς ἐπιπλήξεως πού τόσο ἀφθονα ἐμοίραζεν εἰς τοὺς ἄλλους.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπήγαμε νὰ κοιμηθῶμε. Στενοχωρημένος ὁ ἡγούμενος συνώδευσε τοὺς ξένους του ἕως τὴν θύραν τοῦ ξενῶνος. Ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἐδήλωσαν ὅτι δὲν θ' ἀναπαυθῶν, καὶ πράγματι ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγην ὥραν τοὺς εἶδα ἀπὸ τὸ παράθυρόν μου νὰ κατεβαίνουν πρὸς τὸ δάσος. Πυκνοὶ οἱ σχῖνοι πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ψηλοὶ ὡς τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου, ἐκρυβαν σχεδὸν τοὺς δύο ἐρωτευμένους συζύγους. Τὸ μέρος ἦτο ἔρημον, τὰ παράθυρα τῆς μονῆς κλεισμένα, ἡσυχία καὶ γαλήνη γύρω. Μόλις τοῦ ἰδικοῦ μου παραθύρου μίαν χαραμάδα μοῦ ἐπέτρεπε νὰ βλέπω. Μίαν στιγμὴν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Δεσπότη ἤρπασε τὴν μικρὰν ξανθὴν καὶ ἐκόλλησε τὰ χεῖλη του στὰ δικά της. Ἐνα φίλημα παρατεταμένον, φλογερὸν ἡδονικόν, ἀθόρυβον ἔσμιξε τὰ δύο κεφάλια. Ἐπειτα ἡ μικροῦλα γελῶσα ἐξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ ἀνδρὸς τῆς καὶ ἐπῆρε τρέχουσα τὸ μονοπάτι τοῦ μοναστηριοῦ. Ἀλλὰ ταυτοχρόνως κάποια κινήσις ἐγίνε μέσα εἰς τοὺς θάμνους καὶ κάτι τι ὡς βαθύτατος στεναγμὸς ἠκούσθη. Ἐγύρισα ἀπὸ ἐκεῖ καὶ μέσα εἰς τὰ σμύρτα καὶ τοὺς οχίνους ἀνεκάλυφα μίαν στιγμὴν τὴν λάμψιν τῶν ματιῶν τοῦ Ἀθανασίου, καὶ εἶδα ἀκόμη περισσότερον χλωμὴν τὴν μορφήν τοῦ νεαροῦ καλογηροῦ.

Ἐγερνε πλέον ὁ ἥλιος εἰς τὴν δύσιν του ὅταν οἱ δύο ξένοι ἀνέβησαν εἰς τὰ μουλάρια καὶ ἐξεκίνησαν. Ὁ πᾶτερ Ἰωσήφ, περιστοιχισμένος ἀπὸ τοὺς καλόγηρους του, τοὺς ἀπεχαιρέτησεν εἰς τὴν θύραν τῆς μονῆς καὶ ἐπέστρεφε εἰς τὸ κελλί του ἀνακουφισμένος ὅτι ἀπεμακρύνετο ὁ κίνδυνος.

Ἐπειτα ἀπὸ μίαν ὥραν τὸ πολὺ συνεκεντρώθημεν πάλιν εἰς τὴν τραπεζαρίαν διὰ τὸ ἔσπερινόν γεῦμα, λιτώτατον τώρα ἀφοῦ δὲν εἶχαμεν ξένους. Οἱ καλόγηροι ἔλαβαν τὰς θέσεις των, ὁ πᾶτερ Ἰωσήφ ἠτοιμάζετο νὰ εὐλογήσῃ τὸ τραπέζι, ὅταν περιέφερε γύρω του τὸ βλέμμα ἐρευνητικόν.

— Ἀθανάσιε, εἶπε. Ποῦ εἶνε ὁ Ἀθανάσιος;

Ὁ Ἀθανάσιος ὅμως δὲν ἐφαίνετο. Ἐνας καλόγηρος εἶπεν, ὅτι εἶχε νὰ τὸν ἰδῇ ἀπὸ τὸ ἀπόγευμα.

— Πήγαινε στὸ κελλί του, εἶπεν ὁ ἡγούμενος εἰς κάποιον. Πήγαινε νὰ ἰδῆς μήπως εἶνε ἄρρωστος.

Ὁ καλόγηρος ἐξηφανίσθη. Ἐμεσολάβησαν ὀλίγα λεπτά σιωπῆς. Οἱ ἄλλοι καλόγηροι ἀντήλλασαν ποιηρὰ βλέμματα μεταξύ των. Ἐξαφνα εἰς τὴν θύραν παρουσιάσθη ὁ ἀπεσταλμένος κρατῶν εἰς τὰ χέρια του ἓνα μαῦρον ὄγκον.

— Ἄγιε ἡγούμενε, εἶπε. Ὁ Ἀθανάσιος δὲν εἶνε στὸ κελλί του. Καὶ ἀπάνω πρὸς κρεβάτι του εὐρῆκα ὄλα του τὰ ράσα.

Ὁ ἡγούμενος ἤνοιξε ὀρθάνοικτα τὰ μάτια του ἀπὸ ἐκπληξιν, ἔσφιξε μίαν στιγμὴν τὰ χέρια του, κι' ἐκάθησε ἢ μᾶλλον ἔπεσε εἰς τὸ κάθισμά του. Ἐπειτα ἀπὸ μακρὰν σιωπὴν ἐστράφη πρὸς τὸ μέρος μου καὶ μοῦ ἐψιθύρισε:

— Δὲν εἶχα δίκαιον, ὅταν ἔλεγα ὅτι δὲν μποροῦσα νὰ τὸν καταλάβω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον;

Εἶχες δίκαιον, γέροντά μου. Ποῦ νὰ καταλάβῃς σὺ, ὁ ἀγνὸς καὶ ὁ ἀπειρακτὸς, σὺ πού ἐσκότωσες πλέον τὰς αἰσθήσεις σου, πού νὰ καταλάβῃς αὐτὸ τὸ ἠφαίστειον πού ἔκαιγε μέσα εἰς τὸ νεανικὸν σῶμα!

ΓΝΩΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΦΙΛΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ

Ὁ φτωχὸς φίλος γρήγορα λησμονιέται.

Ἰνδικὴ παροιμία

Ὅσο λιγώτεροι φίλοι σοῦ μένουν, τόσο περισσότερο ἀγάπα τους.

Σεβινιέ

Ὁ ἔρωσ εἶνε ἡ λυδία λίθος τῆς φιλίας.

Μαιζερουα

Ὁ ἔρωσ ἀρχίζει συχνά ἀπ' τὴ φιλία, γιὰ νὰ καταλήξῃ πάλιν σ' αὐτή.

Μαριβώ

